

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО – ШУМЕН
ПРЕБРОЯВАНЕ 2011

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ
05.04.2011 г.

ПРЕБРОЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО И ЖИЛИЩНИЯ ФОНД КЪМ 01.02.2011 Г.
ЕКСПРЕСНИ РЕЗУЛТАТИ

Приключи 17-то поред преброяване на населението в демографската история на България и само три седмици, след като в ТСБ приехме и последните материали от контролорите, изнасяме първите експресни резултати. Те включват данни за броя на населението, вкл. по пол, местоживеене и възраст.

Област Шумен

Според експресните резултати от ПР 2011, населението на страната към 01.02.2011г. е **7 милиона 351 хиляди, 234 души**. С население от **180 хиляди 452 души** област Шумен съставлява 2.5 % от ВГ и запазва 16-то си място от 2001г. сред 28 – те области в страната. За 10 години обичайно живущите в страната намаляват с близо **582 хиляди или със 7.3 процента**. За този период **шуменци се топят с 23 хиляди 943 души или с 11.7 %**, процент, който е най-нисък за цяла Североизточна България (без Варна, разбира се). Между предишните две преброявания (1992 – 2001) сме изгубили около 16 хиляди от населението си. Данните са логични, като се има предвид, че за всички години между първите две преброявания за този век (2001, 2011) и естественият и механичният прираст за областта са отрицателни. По – малко се раждат, повече умират и изселените надвишават заселените. Като добавим и външната миграция – резултатът е очакван. Външната миграция /емиграцията/, в съответствие с методологията на преброяването, се оценява като изменение на броя на населението, дължащо се на броя на лицата, които отсъстват от страната за период по-голям от една година към датата на преброяването. Според оценъчните данни **за страната**, 67% от намалението спрямо 2001 г. се дължат на отрицателния естествен прираст, а 33% на емиграционните процеси.

В периода 2001 – 2011 г. населението в страната намалява с 581 750 души, при средногодишен темп на намаление 0.7%. Негативната тенденция е пощадила само две области: столицата и Варна, които имат положителен прираст. Ние споделяме съдбата на останалите, като процентът на снижение за региона далеч не е сред най- високите. Общо в 17 области намалението е по-драстично от нашето, като начело са Видин и Враца със спад от 23.9 %. Видин остава най-малкия регион, единствен под 100 хиляди – 99 хиляди 016 души. За съпоставка, в седем български града живее население, по-голямо от това във видинско. Областта, която държи първенството, естествено е столицата, която е доста по-малко населена от предварителните очаквания – 1 милион 359 хиляди 520 души са обичайно живущите в нея по предварителни данни, с около 16 % повече спрямо 2001г. С близо 672 хилядното си население пловдивско запазва втората си позиция, но губи близо 50 хиляди. Във варненско остават трети, като единствени след столицата бележат ръст (6000 лица като брой, равняващи се на 1.3 % спрямо 2011 г.).

В шуменския регион гражданите са 63.3 на сто от всички живущи. За страната техният процент е близо 73. Извън столицата, населението е „най-градско” във варненско, а „най-селско” в кърджалийско, където преобладават живущите в селата. Само в още две области – Разград и Силистра, делът на селското население надвишава това на градското. Общо за нашия

район съотношението в проценти между представителите на двата пола е 51 : 50 в полза на дамите. В градовете преобладават жените, а в селата – мъжете.

Възрастовата структура на шуменци е по-благоприятна от тази за страната, но въпреки това е значително влошена. Населението в интервала между 0 и 17 години е 16.9 на сто, при над 21 % преди 10 години. Това е единствената група, която чезне. Останалите възрастови интервали (от 18 до 64 и над 65) разширяват своя дял и достигат съответно 65.3 на сто и 17.8 на сто, т.е. застаряването е факт. Видин, Монтана, Габрово и Ловеч държат първенството по възрастно население. Младият Сливен и Бургас. Близко 70 на сто от столичани са в границите между 18 и 64 години.

В област Шумен са изброени над 51 хиляди жилищни сгради с над 88 хиляди жилища в тях, обитавани от 68 хиляди домакинства. В средностатистическото шуменско жилище се разполагат две лица, а най-нагъсто живеят в Благоевградско - по 2.3 души. Този край, заедно с кърджалийско, се характеризират с най-патриархалното население, ако изхождаме от средния брой лица в едно домакинство, което е 2.9. В шуменско едно домакинство се обитава от 2.7 лица.

Град Шумен – десетият град

По предварителни данни, с обичайно население **от 82 557 души, отново сме десети**, но Перник (който вече е студентски град) ни следва плътно. Няма изненади в челната десетка. Пред нас са София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара загора, Плевен, Сливен и Добрич. Съпоставката с 2001г. сочи намаление за града ни от около 6660 лица, като част от него се дължи на промяна в методологията. Преди 10 години студенти и ученици от други населени места, живеещи на квартира или в общежитие в Шумен (или в други градове) се изброяваха като обичайно население там, където учат. В конкретния случай – в Шумен. Докато сега, това правило е в сила само за студентите.

Освен столицата, с прираст на живущи могат да се похвалят още 4 града: Варна (с плюс от близо 18 хиляди лица), Благоевград, Бургас, и Велико Търново. Само 1300 души не достигнаха на морската ни столица, за да се пребори с Пловдив за второто място. Въпрос на време е това да се случи, защото южният град ежегодно губи преднината си. Днес пловдивчани са с над 6400 души по-малко от началото на века. Най-голяма загуба на жива сила през последните 10 години (близо 18 %) претърпяват Видин и Ловеч. Най-малкият град в България със символичните 208 лица отново е Мелник. Сумарното население на десетте най-малки градове в България е под 10 хиляди (9771), а това на десетте най-големи села - близо 47 600, т.е. около пет пъти повече. Населените места в България са 5302 на брой, 255 от които градове. В 36 на сто от всички български селища живеят между 101 и 500 души.

Общините в област Шумен

Сред десетте общини в област Шумен няма такива, които да регистрират прираст спрямо 2001 г. Каспичан, Смядово и Велики Преслав са с най-голям отлив на население, като в първите две общини той надхвърля 20 на сто за десет години. Най-близо до числата от предходното броене са Каолиново и Върбица.

Близко 53 на сто от обичайно живущите в областта са съсредоточени в **шуменската община**, чието население възлиза на **95 хиляди и 70 души**. Това ѝ отрежда 11-то място сред общините в страната, които са 264. За първи път, второто място в класацията по общини след столичната, се заема от Варна, а на почетното трето място остава пловдивската. В първата стотица, под номер 92, с около 16600 души, се нарежда и община Нови пазар. В средата на осемдесетте години на миналия век толкова е населението само на едноименния град. Най-малките общини в шуменско са Никола Козлево (203 – та в рамките на страната) и Хитрино, под номер 200. Обичайното им население е съответно 6012 и 6119 души. За съпоставка, в с. Лозен, софийско,

което е най-голямото село в България, живеят 6276 лица.

„Мъжки” са общините Венец, Върбица, Каолиново, Никола Козлево, и Хитрино. В останалите преобладават жените. Списъкът на „най-младите” общини се оглавява от Никола Козлево, където всеки четвърти е на възраст до 17 години вкл. Във Върбица и Каолиново в тази категория попада всеки пети. С най-застаряващо население са Смядово и Хитрино. В тях всеки четвърти е на 65 и повече години.

Пълен анализ на резултатите по населени места ще бъде направен на база окончателните данни от ПР 2011. Съгласно експресните, в 17 нашенски села живеят по стотина души, в т.ч. в шест от тях - под 50. Най-малкото село е Беджене, където са останали под двадесетина възрастни люде. Общо 72 са селата с до 350 живуци. Най-малък е този брой в каолиновско, където до тази граница са само две селища. В община Нови пазар в посочената категория попадат девет села, в шуменско 15, а в хитринско 17. В останалите общини числото им варира между три и шест.